

Begrebet realkompetence

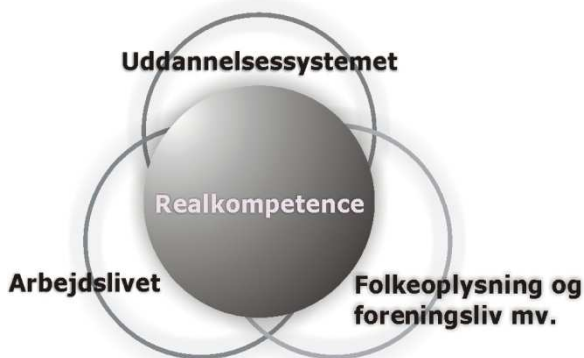
Realkompetence omfatter en persons samlede kvalifikationer, viden, færdigheder og kompetencer, uanset hvor og hvordan de er erhvervet.

Realkompetencen skal altid vurderes i forhold til konkrete uddannelsesbestemmelser, det er altså de realkompetencer, som kan holdes op mod konkrete uddannelsesbestemmelser som kan vurderes at svare til de formelle bestemmelser.

I regeringens redegørelse fra 2004¹ defineres realkompetencer på følgende måde:

”Realkompetence omfatter en persons samlede viden, færdigheder og kompetencer. Det gælder, uanset om de er erhvervet i det formelle uddannelsessystem eller i arbejdslivet, når vi lærer på jobbet eller deltager i virksomhedsintern medarbejderuddannelse. Det kan også være, når vi inden for folkeoplysningen gennemfører et højskoleophold og derigennem får personlige og sociale kompetencer, når vi tager et pc-kursus på aftenskole eller deltager i foreningslivets forskellige aktiviteter, fx som aktiv frivillig i en hjælpeorganisation.”

Det er den definition som fortsat anvendes i alle politiske dokumenter. Begrebet bliver ofte oversat til ”det du kan”. Hvor og hvordan kompetencen er erhvervet, spiller i princippet ingen rolle. Hovedsigtet er at anerkendelse af realkompetence skal ses i et uddannelsesperspektiv - vel at mærke ud fra et ønske om at styrke samspillet mellem læring, der finder sted i arbejdslivet, i den tredje sektor og i uddannelserne. Opmærksomheden er således rettet mod at se læring i de 3 læringsarenaer, som nedenstående model illustrerer.

Alt tæller således med, uanset om realkompetencen er erhvervet i det formelle uddannelsessystem, i arbejdslivet eller i fritiden i folkeoplysningen, foreningslivet, familielivet m.v..

Det vil sige at realkompetence omfatter

- formel uddannelse, både afsluttede og afbrudte forløb²
- ikke-formel læring som fx arbejdspladslæring, kurser i forskellige regi

¹ Anerkendelse af realkompetencer i uddannelserne. Redegørelse til Folketinget. November 2004. s. 6

² Gennemførte og afbrudte forløb på formel uddannelse er det, der evt. kan give merit for ifm optagelse på en anden formel uddannelse

- uformel læring, der er karakteriseret ved at være læring, der sker selv om det ikke er det primære formål i en given situation, fx som frivillig eller organisationsaktiv og når vi udfører vores arbejdsfunktioner

I den danske model for realkompetencevurdering(RKV) skal en realkompetencevurdering foretages på uddannelsesinstitutionerne, og den skal altid sættes i forhold til konkrete uddannelsesbestemmelser i form af kompetencebeskrivelser eller målformuleringer. Det betyder at realkompetencer, der kan anerkendes skal ækvivalere med mål eller kompetencebeskrivelser i en konkret uddannelse.

På engelsk tales der om *Recognition of Prior Learning*: 'Anerkendelse af tidligere læring'. I f.eks. Irland skelnes der yderligere mellem *Accreditation of Prior Certificated Learning*, og *Accreditation of Prior Experiential Learning*. I Holland skelnes der mellem *Assessment of Prior Learning*, som henviser til den summative vurdering med fokus på kursus- og eksamensbeviser mv. og *Validation of Prior Learning*, der henviser til det formative og dermed i højere grad til den værditilskrivelse, der kan ske for den enkelte ved at blive opmærksom på læring, der er sket. Dette nævnes for at understrege de sproglige og begrebsmæssige vanskeligheder, der hersker i arbejdet med vurdering af realkompetence i praksis i hele Europa. Begrebsmæssigt er således både realkompetence (prior learning, experiential learning, certificated learning) og vurdering (recognition, validation, accreditation, assessment) til diskussion. I NVR arbejder vi foreløbigt med begrebet *Validation of Prior Learning*, og er opmærksomme på den værdi, der ligger i begrebet.